

พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัย
กรุงเทพฯ ๑๕๐๖ ๒
๒๕๖๘

B-CAT-1-0385-1975
GRO-0455-02-1975

B-CAT-1-0385

Rama IX Art Museum Foundation

นิทรรศการภาพเขียนสมัยใหม่
ของกลุ่มธรรม ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๑๘
ในความอุปถัมภ์ของกรมศิลปากร
และ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด
๒๗ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๑๘
ณ อาคารโรงกระษาปณ์เก่า

ศิลปินร่วมสมัย

อาจารย์อิทธิ ดงคำทอล

อาจารย์สมโภชน์ อุปอินทร์

อาจารย์อารี สุทธิพันธ์

อาจารย์วิรุณ สดงจิตร

อาจารย์สม สิมะพร้ง

อาจารย์วิโรจน์ นุ่มบุตร

นายสนั่น สมพาน

นายโชคชัย สักโพธิ์ รับผิดชอบพิเศษจาก ร.ร. เพชรช้าง

Rama IX Art Museum Foundation

คำกล่าวตอบของอธิบดีกรมศิลปากรในพิธีเปิดนิทรรศการ
ภาพเขียนสมัยใหม่ของศิลปินกลุ่มธรรม ครั้งที่ ๒

ชยง

นาวาเอก สมภพ ภิรมย์ รน.

วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

เวลา ๑๖.๐๐ น.

ท่านผู้มีเกียรติ และท่านศิลปินที่เคารพ

กระผม ในนาม ประธาน เบื้องาน นิทรรศการ ผลงานศิลป์ ของกลุ่ม ศิลปิน ใน วันนี้และในฐานะ
อธิบดีกรมศิลปากร ผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการเหล่านี้ ซึ่งจะต้องให้เป็นหอศิลป์แห่งชาติขึ้นใน
โอกาสต่อไป มีความยินดีที่จะเสนอให้ท่านเหล่านั้น ได้มีโอกาสรับผลงานของกลุ่มศิลปินของชาติไทย
ออกแสดงให้ประชาชนผู้สนใจในงานศิลป์เป็นครั้งแรก

ตามรายงานของท่าน ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงเจตนาอันดี คุณค่า และความพากเพียรที่ได้
สร้างสรรค์และ เสนองานศิลป์ ของกลุ่มศิลปิน จนเป็นผลสำเร็จและ จะเปิดให้ประชาชน ได้ชมในครั้ง เป็น
ครั้งแรกของหอศิลป์แห่งชาติ

กระผมขอชื่นชมและแสดงความยินดีเป็นอย่างสูงกับท่านสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
พระราชทานไว้ในวันศุกร์ที่ ๗ กันยายน ๒๕๑๕ มา เพื่อท่านศิลปินและผู้สนใจในงานศิลป์จะได้จัดเป็นคดี
เตือนใจอีกครั้งว่า

“การสร้างงานศิลป์ทุกประเภท นอกจากจะต้องใช้ความลึกซึ้งจัดเจนในทางปฏิบัติ ประกอบ
กับการอย่างด อย่างเหมาะสมแล้ว ศิลปินจะต้องมีความจริงใจและบริสุทธิ์ใจในงานที่ทำได้ จึงจะได้
ผลงานที่มีความงดงามเกินกว่าอื่น เพราะความจริงใจ ที่มิใช่อ้างสมมุติอันลวง เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้
สามารถนำเอาคุณสมบัติพิเศษภายในตัวออกมาแสดงให้ปรากฏได้เด่นชัด เมื่อบรรดาศิลปินสร้างสรร
งานของตนๆ ด้วยความบริสุทธิ์ใจแล้ว ผลงานทั้งหมดก็จะประกอบกันเป็นนิทรรศการอันงดงาม แสดง
ให้เห็นถึงชีวิตจิตใจของชาติและประชาชนคนไทยให้ประจักษ์แก่ชาวโลกได้เท่าไรหลายเท่าที่ขวางออกไป”

บัดนี้ ได้เวลาอันเป็นอุดมมงคลฤกษ์แล้ว กระผมขอเปิด นิทรรศการศิลป์ ครั้งนี้และขอให้
บรรดาประชาชนผู้มาชมทุกประการ

Rama IX Art Museum Foundation

คำกล่าวรายงานของกุ่มศิลป์

ขอประทานกราบเรียน ท่านอธิบดีกรมศิลปากร

กระหม่อมในนาม ของกุ่มศิลป์ ผู้ร่วมจัดนิทรรศการภาพเขียนสมัยใหม่ในกรุงฯ ด้วยพวกกระหม่อมต่างตระหนักถึงหน้าที่ของบรรดาศิลปินที่จะต้องมีบทบาทรับผิดชอบในด้านของการสร้างสรรค์และการเผยแพร่ผลงานศิลปออกสู่ประชาชน

ในวาระแรก ด้วยอุดมการณ์และเจตนารมณ์เบื้องต้นของบรรดาศิลปินที่ต่างอุทิศตัวเองให้กับการงาน และผูกพันทางศิลปซึ่งเป็นคุณค่าของความล้ำเลิศ ที่จะนำประโยชน์ทางด้านจิตใจของมนุษยชาติโดยตรงแล้ว

ความมุ่งหวังอย่างแรงกล้าอันสืบต่อไปของบรรดาศิลปิน เมื่อได้เพียรพยายามสร้างสรรค์ผลงานศิลปตามอุดมการณ์แล้ว ต่างก็มีความปรารถนาอย่างยิ่ง ที่จะเห็นผลงานของตนเป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ให้มากที่สุด เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์และอุดมการณ์ทางศิลป พวกกระหม่อมบรรดาศิลปินต่างรู้สึกซาบซึ้งในใจในสิ่งที่ท่านอธิบดีกรมศิลปากร ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายและทางราชการทรงทะนุถนอมและคุ้มครองรักษาของศิลป และได้อุปการสนับสนุนทุกวิถีทางอย่างดียิ่งต่อบรรดาศิลปิน ให้ได้มีโอกาสจัดนิทรรศการภาพเขียนสมัยใหม่ขึ้นในกรุงฯ พวกกระหม่อมต่างรู้สึกว่าเป็น นิสิตนิเวศน์ยิ่ง จะได้เห็นวงการศิลปของบ้านเมืองรวมโอกาสที่จะเจริญงอกงามเติบโต เพื่อเป็นประโยชน์กับประชาชนและเพื่อนมนุษย์ต่อไป

พวกกระหม่อมจึงได้เป็นเกียรติและซาบซึ้งในสิ่งที่ ทางกรมศิลปากรได้จัดให้พวกกระหม่อมได้มีโอกาสนำผลงานออกแสดงเผยแพร่ต่อประชาชน ณ หอศิลปแห่งชาติในโอกาสนี้เป็นครั้งแรก ในการจัดนิทรรศการครั้งนี้ มีผลงานของศิลปินกลุ่มกระหม่อม ๑๔ ท่าน และศิลปินรับเชิญซึ่งนำผลงานเข้าร่วมแสดงในกรุงนิวยอร์ก ๑ ท่าน มีผลงานที่นำออกแสดงรวมทั้งสิ้น ๔๐ ชิ้น

ในโอกาสนี้ พวกกระหม่อมขอขอบพระพรมงคลอันล้ำค่าจากพระศรีพินศุภ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกจงดลบันดาลให้ประเทศชาติและประชาชนจงแคล้วคลาดจากภัยพิบัติใดๆ และจงประสบแต่สันติสุขโดยทั่วถึงกัน

ในวาระอันเป็นมงคลกุ่มศิลป์ กระหม่อมบรรดาศิลปินขอกราบเรียนเชิญให้ท่านอธิบดีพิจารณาเป็นต้นการศิลปกรรมครั้งนี้ เพื่อเป็นสิริมงคลแก่พวกกระหม่อมโดยทั่วถึงกัน

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

กระหม่อม ประทีป เอ็มเจริญ

ในนามของกุ่มศิลป์

๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

บทความศิลปะ

ความคิดของมนุษย์เราได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย เมื่อมนุษย์เริ่มใช้สติปัญญาและใช้เหตุผล มนุษย์จึงได้หลุดพ้นจากเงื่อนไขพันธนาการทางสติปัญญาที่บั่นทอนทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นความเชื่อหรือศรัทธาที่ยึดมั่นมาแต่อดีตมาสู่ความเป็นปัจเจกบุคคลที่แท้จริง ดังนั้นชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์จึงต้องมีการแสวงหาและมีการวิวัฒนาการกันเรื่อยมา ตั้งแต่อยู่ภายใต้อิทธิพลแห่งธรรมชาติจนสามารถเอาชนะธรรมชาติได้ในด้านศิลปก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้งเช่นกัน เริ่มต้นจากการสร้างศิลปะขึ้นโดยอาศัยสิ่งแวดล้อมที่มองเห็นได้ในธรรมชาติเป็นสื่อ ต่อมามนุษย์ได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ปั้นจากจินตนาการ คลอดเวลาที่ผ่านไปแนวทางในการสร้างศิลปะได้เจริญงอกงามแตกสาขายกไปเป็นหลาย ลัทธิ ตาม ความ คิดเห็น หรือความเชื่อของศิลปิน ดังนั้นการที่จะเข้าใจในศิลปะแต่ละรูปแบบนั้นย่อมขึ้นอยู่กับรากฐานของความเข้าใจร่วมกันระหว่างผู้ดูกับความคิดสร้างสรรค์ของศิลปิน

ตามปกติแล้วงานศิลปะแต่ละชิ้นย่อมมีการแสดงออกซึ่งเป็นไปตามความประสงค์ของศิลปินแต่ละคน เช่น แสดงออกในเรื่องของอารมณ์ แสดงออกในเรื่องของการเมือง แสดงออกในเรื่องของสุนทรียะแสดงออกในเรื่องของความคิดคำนึงและความคิดอื่น แสดงออกในเรื่องของความคิดและสติปัญญา แสดงออกในเรื่องของศาสนาและปรัชญา แสดงออกในเรื่องของการวิจารณ์ ไม่ว่าแนวความคิดจะออกมาในรูปแบบใดก็ตาม ศิลปินมีสิทธิที่จะทำได้ดีกว่าคนเรามีความเชื่อมั่นและหยิ่งในศักดิ์ศรีของตนเอง อีกทั้งนั้น ไม่ว่าจะรวยหรือจน จะทำคือหรือสูงส่ง ดังนั้นแนวคิดในการสร้างศิลปะแต่ละงานจึงเป็นสิ่งที่มิสามารถมาจากพื้นฐานแห่งความเป็นมนุษย์

สำหรับภาพเขียนเรื่องราวเจ้านั้นแสดงออกในเรื่องของสุนทรียะหรือความงาม ซึ่งความ

Rama IX Art Museum Foundation

งานนั้นอยู่ในสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ด้วย ความคิดความงานของมนุษย์นั้นไม่ได้มีอยู่ที่เดียว
ฝ่ายภพหรือความมั่งมี แต่อยู่ที่ความประพฤติประพฤติชอบ ปัจจุบันมนุษย์ยอมรับคำนิยามที่ผิด ๆ ที่
คุณค่าของคนที่ความร่ำรวยทางวัตถุจึงทำให้สังคมมนุษย์เสื่อมทรามลง ความคิดในการสร้างงานจิตร
กรรมของข้าพเจ้ามีผลมาจากสภาพแวดล้อม หรือสิ่งแวดล้อมไปด้วยด้วยความรุ่มรวย ฉายาของอันทนทน
ไม่ได้ไม่ว่าจะเป็นอาหาร เครื่องแต่งกาย หรือสิ่งประดับประดาทั้งหลาย เช่น บ้านอันหรูหราหรือรถยนต์
ใหม่ ๆ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาเพื่อเป็นของมนุษย์ทั้งสิ้น สิ่งเหล่านี้ได้กลายมามนุษย์ให้ตกอยู่
ในพวกแห่งความโลภ แก่งแย่งชิงกันมนุษย์อยู่ที่ไหน ? ความมั่งมียศถาบรรดาศักดิ์ หรือความประ
พฤตินิ่งงามของมนุษย์

ข้าพเจ้าได้ใช้ทัศนคตินี้ มาพิจารณาเพื่อหาความงาม อันแท้จริง ของศิลปะอันเป็น สัจธรรม
มากที่สุด ข้าพเจ้าพบว่าเนื้อเรื่องของภาพที่ดี แสดงว่า พื้นผิวและมิติต่าง ๆ ของภาพที่ดีอันเป็นส่วน
ประกอบปลีกย่อยซึ่งเกินกว่าจะเป็นทั้งนั้น เพียงดีที่เหมาะสม รูปทรงง่าย ๆ และองค์ประกอบที่ดี คือเป็น
ที่สามารถสร้างงานจิตรกรรมให้มีคุณค่าในตัวของมันเองได้ เมื่อศิลปินมีคุณค่าในตัวของมันเองแล้ว การคุ
ศลปจึงไม่จำเป็นต้องอยู่ที่เนื้อเรื่อง ความคิดความงามย่อมอยู่ในตัวของมันเองแล้ว เช่นเดียวกับการมองหา
ความงามในสิ่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นศิลปะหรือหลายสิ่งก็ทำนองจะไม่มีศิลปะความงามในของ เพราะ
เมื่อท่านจะซื้อโต๊ะเก้าอี้ชุดหนึ่งหรือชุดหนึ่งท่านก็จะซื้อใช้ความคิดในการหัดหัดของเปรียบเทียบ และ
สุดท้ายการตัดสินใจเลือก ซึ่งจะต้องเป็นสิ่งที่ท่านเห็นว่าดีที่สุดหรือสวยงามที่สุด เมื่อท่านมองศิลปะในแง่
นี้แล้วท่านจะไม่ประสบกับปัญหาความไม่เข้าใจในศิลปะ

อิทธิ คงคากุล

Rama IX Art Museum Foundation

๒๕๐๒ เดินทางไปศึกษาต่อ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

๒๕๐๘ ได้รับปริญญา B.A. จาก College of the Ozarks รัฐ Arkansas

๒๕๐๙ ได้รับปริญญา M.A. จาก University of Notre Dame รัฐ Indiana

๒๕๑๐ เดินทางกลับประเทศไทยและได้เข้าสอนในวิทยาลัยเพาะช่างเป็นเวลา ๑ ปีการศึกษา

๒๕๐๐ เข้ารับราชการเป็นอาจารย์สอนในแผนกวิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จนถึงปัจจุบัน

แสดงผลงานเดี่ยว

๒๕๑๑ แสงทึบ เอ.อ.เอ.

๒๕๑๗ แสงที่ศูนย์ศิลปะเมฆายักษ์

แสดงผลงานร่วม

[illegible]**รางวัลที่ได้รับ**

๒๕๐๗ ได้รับรางวัลที่ ๑ ในงานมหกรรมศิลปครั้งที่ ๑๖ ที่ศูนย์ศิลปฟอรัสมติ รัฐอาแคนซอส สหรัฐอเมริกา

ได้รับรางวัลโทนียอดเยี่ยมแนตอินชวัวร์ ในการประกวดประจำปีแห่งรัฐต่าง ๆ ในแถบฝั่งทะเลตอน
ใต้ที่ศูนย์ศิลป์แก้ว วรอินเคียน่า สหรัฐอเมริกา

ได้รับรางวัลที่ ๓ ในงานมหกรรมกิลด์ ที่ลิตเทอริวีก รัฐอาแคนซอส สหรัฐอเมริกา

รางวัลชมเชย ๒ รางวัล ในงานมหกรรมศิลป์ ที่ลิกเกอร์วีก รัฐอาแคนซอส สหรัฐอเมริกา

๒๕๐๙ ได้รับรางวัลชมเชยในงานมหกรรมศิลป์ที่ลิกเคอร์วีก รัฐแอแคนซอ สหรัฐอเมริกา

Rama IX Art Museum Foundation

ความสัมพันธหมายเลข ๔
อิทธิ คงกกุล

อารี สุทธิพันธ์

เกิดประมาณ ๒๕๔๔

จังหวัดระยอง

การศึกษา

แสดงผล

ประมาณ

ปัจจุบัน

สอนภาค

นทว ประ

อาชีพหรือ

จะร่วมคำ

และแก่น

เป็นจุด

จิตรกรรม

ที่และมี

กว่าแระ

เรต่าง

รวมไทย

Rama IX Art Museum Foundation